

Möjlighet till rättslig prövning i miljöärenden - Ungern

 Această pagină este o versiune realizată cu ajutorul instrumentului de traducere automată. Nu putem oferi nicio garanție în ceea ce privește calitatea traducerii.

1. [Konstitutionella grundvalar](#)
2. [Domstolsväsendet](#)
  - #II
4. [Ärenden rörande tillgång till information](#)
5. [Allmänhetens deltagande vid rättslig prövning](#)
6. [Rättslig prövning av myndigheters åtgärder eller underlåtenhet att vidta åtgärder](#)
7. [Andra former för tillgång till rättslig prövning](#)
8. [Partsbehörighet](#)
9. [Rättsligt ombud](#)
10. [Bevis](#)
11. [Förbuds förelägganden](#)
12. [Rättegångskostnader](#)
13. [Mekanismer för ekonomiskt stöd](#)
14. [Aktualitet](#)
15. [Övriga frågor](#)
16. [Utländska medborgare](#)
17. [Gränsöverskridande ärenden](#)

Konstitutionella grundvalar

Den ungerska konstitutionen 2011 innehåller ett antal hänvisningar som är viktiga för miljön. För det första innehåller artikeln allas rätt till en hälsosam miljö samt en skyldighet att återställa eller betalar för att avhjälpa eventuell skada för miljön (artikel XXI). Det omfattar också en skyldighet för staten och medborgare i andra länder för att skydda, bevara och skydda naturresurserna, särskilt mark, skogar, vatten, biologisk mångfald och kulturella värden, som utgör ett gemensamt arv för The Nation (artikel P). Även hållbar utveckling nämns i konstitutionen som ett av syftena med Ungern (artikel Q). Tillgången till rättslig prövning regleras på ett allmänt sätt garanterar rätten att överklaga rättsliga eller administrativa beslut som påverkar någons rättigheter eller legitima intressen (artikel XXVIII). Medborgare kan dock inte åberopa konstitutionella rättigheter i administrativa eller rättsliga förfaranden, eftersom det enligt den gängse tolkningen av lag och konstitutionella rättigheter måste specificeras på lägre nivå för att användas som rättslig grund för anspråk. Parter i ett förvaltnings- eller domstolsförfarande kan inte direkt åberopa internationella avtal i vilka Ungern är part finns det emellertid ingen anledning till detta eftersom Ungern är bunden av ett avtal, som i sin tur är en integrerad del i den inhemska rättsordningen genom den proklamerades genom en ungersk norm. Det finns ett fåtal exempel på de administrativa organen och domstolarna tillämpa Århuskonventionen som en del av de skäl som ligger till grund för ett beslut, men allmänhetens medvetenhet administrativa och rättsliga organ om Århuskonventionen är fortfarande ganska låg.

II. Domstolsväsendet

Det ungerska domstolsväsendet fungerar som grundar sig på principen om maktindelning och är oberoende av den lagstiftande och verkställande delen av förvaltningen. Det finns fyra nivåer av rättsväsendet. domstolshierarkin från botten mot toppen är följande: distriktsdomstolarna (Járásbíróság) (Capitolium i Budapest är distriktsdomstolarna (Kerületi Bíróság), County Courts (Megyei

Törvényszék) (detta är den amerikanska kongressens i Budapest (Fővárosi Törvényszék), de regionala domstolarna (táblabíróság) och högsta domstolen (Kúria). Från och med den 1 januari 2013 oberoende administrativa och arbetsrättsliga mål (Közgazgatási és Munkaügyi Bíróság) har inrättats i Ungern. Det finns 111 kommunala domstolar, 20 distriktsdomstolar, 5 regionala domstolar och högsta domstolen i Ungern utöver 20 administrativa domstolar och arbetsmarknadsministeriet. Domstolar i Ungern har en konstitutionell skyldighet att döma i tvister mellan privata enheter (civilrätt, handelsrätt eller arbetsrätt) eller tvister mellan staten och privata enheter (straffrättsliga och förvaltningsrättsliga tvister). Rättsväsendet har en civilrättslig lagstiftning, främst sker på ett inkvisitoriskt tillvägagångssätt med ett större inflytande över de contradictorial element. Civilrättsliga tvister i första instans fattas oftast genom ställer sammansättningar (egyesbíró) med undantag för enstaka fall och fall där det odelade arbetsrätt omfattar två lekmän (ülnök) förutom domaren. Brottmål avgörs genom ställer eller en domare + 2 lekmän bänkar på grundval av hur allvarliga överträdelseerna är. Högre domstolar i andra instans i three-judge bänkar eller, i mycket exceptionella fall på fem domare systematiskt bänkar. Bevis åligger käranden i civilrättsliga och förvaltningsrättsliga ärenden, men i brottmål är åklagarmyndigheten (ügyész) som företräder den ansvarar. Det finns inga särskilda domstolar att döma i miljöfrågor i Ungern. Därför miljöfrågor finns antingen beslutas av domstol eller av administrativ och arbetsmarknadsministeriet civilrättsliga domstolar regelbundet beroende på vilken typ av tvist. Så kallad "forum shopping" är möjligt i det ungerska rättssystemet med vissa begränsningar. Medan domstolen fastställs i lag, i vissa fall kan käranden välja på vilken plats han eller hon vill inleda ett förfarande (t.ex. i stället för att vända sig till domstolen på den ort där svaranden har hemvist, han eller hon vänder sig till domstolen på den ort där skadan har lidits i skadeståndsmål). I privaträttsliga frågor som rör egenskaper, ska avtalsparterna kan även som den domstol där tvisten skulle omfattas, om än med vissa begränsningar. Ordinära överklaganden kan lämnas i privaträttsliga tvister mot sakfrågan att såväl de processuella och materiella lagenlighet. Formella förelägganden (végzés) kan endast överklagas med begränsningar. Tidsfristen för överklagande är 15 dagar sedan avkunnandet av domstolens beslut. I förvaltningsrättsliga mål finns det inget överklagande av domen från första instans. Emellertid processuella domstolsbeslut kan överklagas. Det finns möjlighet att lämna in en särskild ansökan om förnyad prövning (felülvizsgálati kérelem) mot en slutlig dom till högsta domstol mot den formella giltigheten av beslut. Tidsfristen för denna åtgärd är 60 dagar sedan avkunnandet av domen. Domstolarna i förvaltningsrättsliga ärenden har Cour de cassation (endast kivül hatályon helyezés), med ett fåtal undantag (reformatory megváltoztatás). Dessa sistnämnda fall inte påverkar miljöfrågor, således endast domstolar i miljösmål kan upphäva förvaltningsbesluten och samtidigt för att de administrativa organen att se över målen.

Miljödomstolen är specifika på flera sätt:

- För det första är de flesta fall förvaltningsrättsliga tvister där en privat enhet som kärke och svarande som Naturvårdsverket
- Sådana fall fattas oftast vid den rättsliga bedömningen i målet huruvida det administrativa beslutet överensstämmer med gällande regler
- För det andra har ett fåtal privaträttsliga mål är miljön i deras karaktär, t.ex. ersättning för miljöskador
- I sådana fall ska beslutet i fråga är ofta beroende av expertutlåtanden
- Icke-statliga miljöorganisationer kan inleda rättsprocesser mot föreningarna yrkat att förstainstansrätten ska förordna att föreningar och införande av förebyggande åtgärder
- Sådana fall är dock sällsynta och är inte ändamålsenliga, på grund av den tunga bevisbörda som åligger sökanden icke-statliga organisationer
- Det finns endast ett fåtal miljömässiga brottsfall, och nästan inga av dem slutar med en effektiv fängelse dom

Domstolar normalt agerar på begäran av parterna i tvisten. I vissa fall kan handla ex officio. Dessa är följande:

- besluta om fördelningen av rättegångskostnaderna mellan parterna
- senarelägga förhöret av en rättegång
- inleda ett förfarande för förhandsavgörande vid EU-domstolen
- inleda ett förfarande vid författningsdomstolen för att pröva förenligheten med konstitutionen av en lag
- inleda ett förfarande i högsta domstolen för prövning av grundlagsenligheten hos en lokal lagstiftning
- finna bevis och skjuta upp tillämpligheten av ett förvaltningsbeslut i förvaltningsmål

III. Ärenden rörande tillgång till information

Tillgång till information regleras generellt samt specifikt avseende tillgång till miljöinformation. Rättsmedel mot avslag på eller den felaktiga/otillräckliga svar på en begäran om miljöinformation inte är selektiva. De begär uppgifterna kan väcka talan vid en ordinarie civilrättsliga domstolen mot vägran eller bristande information inom 30 dagar, räknat från delgivningen av avslaget eller efter utgången av den föreskrivna tidsfristen för att lämna upplysningar (15 dagar). Domstolen kan beordra en innehavare av

uppgifter lämnar de begärda uppgifterna i händelse av ett styrkt påstående. Det är ett fristående administrativt organ som nationella bestämmelser om dataskydd och informationsfrihet (Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság) till vilken klagomål i informationsfriheten frågor kan lämnas in. Övervakningsmyndigheten om klagomålet är underbyggt kan det angräpa organet att rätta till rättsstridighet. Om detta misslyckas, kan övervakningsmyndigheten inleda en process mot den berörda organ. Avslag på begäran om upplysningar ska innehålla en varning om rättsmedel. Personer som anser att deras begäran om information har vägrats eller felaktigt eller besvarats otillräckligt ska följa nedanstående regler:

- ska se till att deras talan avser (utstationerad) inom 30 dagar efter beslutet.
- eller lämna in ett klagomål till myndigheten emellertid ingen tidsgräns fastställs för sådana inlagor
- Domstolen måste vara förenliga med de allmänna kraven på en talan, finns det inga särskilda krav
- Man behöver inte vara företrädd av en advokat vid domstolen
- Bevisbördan är omvänd, dvs. den information som måste bevisa att det förelåg registreringshinder, etc.
- Domstolen kan ex lege påskyndat förfarande
- Det finns ingen domstol skatt som ska betalas av käranden ansöker om information

Domstolen har inte tillgång till de uppgifter som har bestritts av parterna. Domaren måste därför besluta om informationsfrihet gällande praktiskt taget inte kände till uppgifterna i fråga. Därför domstolarna i sådana ärenden beror på de argument som parterna i tvisten har anfört. Domstolar kan utfärda ett föreläggande om utlämnande av uppgifter om sökandens yrkande är grundat.

IV. Allmänhetens deltagande vid rättslig prövning

Miljölagstiftning inte har en särskild ordning i Ungern. och i de flesta fall beslutat att tillämpa den allmänna administrativa förfaranden som allmänt gäller i nästan alla typer av administrativa ärenden. Vissa lagar dock lägga till vissa processuella eller krav till de allmänna bestämmelserna för administrativa förfaranden. Dessa bestämmelser är sektoriellt (t.ex. miljölagstiftning och avfallshantering) eller övergripande miljölagstiftning (t.ex. i fråga om miljökonsekvensbedömning). Finns det ett antal olika funktioner och detaljerade och specifika förfaranderegler som är typiska för miljölagstiftning. Dessa är följande:

- nästan alla ärenden avgörs av de regionala miljö- och naturskydd och vattenförvaltning (Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi felügyelőség), med ett fåtal undantag som fastställs av kommunen domstolstjänstemän (jegyző)
- Det finns endast 10 regionala miljöorganen i Ungern, och deras territoriella behörighet överensstämmer inte med de regelbundna regionala indelningen av landet (Ungern har 19 fylken och 1 Capitol) men med större avrinningsområden eller tillrinningsområden
- Miljöorganisationer har sina egna experter är därför inte anlita externa experter för beslutsfattande
- vissa miljöförfaranden tillåts fortsätta längre än den generella tidsfrist på 30 dagar av regelbundna administrativa förfaranden, t.ex. det förfarande för miljökonsekvensbedömning som kan pågå i 3 månader
- I många fall finns det avgifter betalas díj) (i stället för det vanliga tullar (illeték), och dessa avgifter kan vara relativt stora i de mest uppmärksammade fallen (MKB och IPPC)
- ärenden som påverkar miljön, men inte besluta om miljöinspektioner omfattas av ett antal statliga organ eller särskilda avdelningar inom landet, t.ex. skogsbruk, gruvdrift, trafikförvaltningen, etc.
- miljömässiga förvaltningsmål vanligtvis mer allmänhetens deltagande och öppenhet än sedvanliga administrativa ärenden som kan ha formen av offentliga tillkännagivanden om ärendet, offentliga utfrågningar och även för icke-statliga organisationer

Förvaltningsbeslut kan överklagas till den högsta myndigheten, med undantag av beslut som chefen för ett centralt förvaltningsorgan eller av en minister i första instans. I sådana fall finns det en direkt talan vid domstolen mot detta beslut. Annat förstainstansrätten förvaltningsbeslut inte kan tas direkt till domstolen, dvs. regelbunden överklagande måste vara uttömda innan denne vänder sig till domstol, utom i ovannämnda fall. I miljömål kan domstolarna pröva både den formella och den materiella lagligheten i beslut, dvs. inte bara om innehållet i ett beslut som är i linje med förordningen utan även om beslutet fattades på så sätt som lagen föreskriver. Domstolen ser också "efter" de administrativa beslut och kontrollera om de styrkande underlag som styrker ett beslut sker på ett korrekt sätt. Det tydligaste exemplet på detta är fall där miljökonsekvensbedömningen för domstolarna att pröva huruvida miljökonsekvensbeskrivningar gjordes på ett vetenskapligt påvisbart sätt, och involvera externa experter i sin bedömning. Planer för markanvändning antas i form av kommunala lagar (rendelet) och resolutioner (határozat) mot vilken det

finns en begränsad möjlighet att vända sig till domstol. Lokal lagstiftning granskas av författningsdomstolen är förenliga med konstitutionen, av högsta domstolen om deras överensstämmelse med andra högre nivå och lokala rådets resolutioner ska ses över av vanliga domstolar, men dessa förfaranden kan inledas endast av de regionala statliga kontoren (Megyei Kormányhivatal). Förfaranden för regelbunden i sådana frågor är desamma som i förvaltningsmål.

Miljökonsekvensbedömning beslut kan prövas av domstolar på samma sätt som normala administrativa beslut. I sådana fall ska den projektansvarige, under förutsättning att företaget förbereder miljökonsekvensbeskrivningen, varje individ vars rättigheter och legitima intressen skadas (med en fast egendom eller registrerade rättigheter som rör en fastighet i det område som kommer att påverkas av den planerade utvecklingen) och alla registrerade icke-statliga miljöorganisationer som är aktiva i islagsområdet. I sådana fall ska de ordinarie domstolar i förvaltningsmål prövar, med några särskilda förfaranderegler, och kan inte upphäva beslut om miljöprövning.

EIA scoping decisions inte sker i form av en separat materiell administrativa beslut. Därför finns ingen möjlighet till en översyn av direktivet. Eventuella betänkligheter beträffande riktigheten av frågor som tas upp i en MKB-process, eller avsaknaden av frågor som ska prövas vid miljökonsekvensbedömningen måste prövas i ett mål om överklagande mot de materiella EIA beslut att bevilja eller avslå en ansökan om miljötillstånd innan tillståndet har frågor.

Materiella MKB-beslut ta formen av ett tillstånd som kallas miljötillstånd (Környezetvédelmi engedély). Dessa kan överklagas i första instans och andra instans beslut kan prövas av domstolen (från den 1 januari 2013 genom det administrativa och arbetsmarknadsministeriet). I sådana fall ska den projektansvarige, under förutsättning att företaget förbereder miljökonsekvensbeskrivningen, varje individ vars rättigheter och legitima intressen skadas (med en fast egendom eller registrerade rättigheter som rör en fastighet i det område som kommer att påverkas av den planerade utvecklingen) och alla registrerade icke-statliga miljöorganisationer som är aktiva i islagsområdet. Det finns ett praktiskt behov, men inte skyldighet att anlita externa experter i domstolsförfarandet, eftersom domaren inte kan fatta beslut i komplicerade frågor som den korrekta miljökonsekvensbedömningar resultat. Domstolarna prövar både den formella och den materiella lagenligheten av de miljötillstånd, dvs. om den sektoriella miljölagstiftningen samt förvaltningsprocessrättsliga lagstiftning respekterades under det administrativa förfarande för miljökonsekvensbedömning. Domstolarna också se bortom MKB-beslutet och kontrollera material och tekniska undersökningar och beräkningar av miljökonsekvensbedömningen.

Det är inte nödvändigt att delta i förfarandet för miljökonsekvensbedömning ha rättslig status inför domstolen i MKB fallen är det emellertid nödvändigt att uppfylla det krav på status och till administrativa rättsmedel innan de väcker talan. Det är dock inte nödvändigt att den enhet som lämnar in en stämningensansökan vara densamma som uttömt de administrativa rättsmedlen. Det enda villkoret är att andra instans med MKB-beslut endast kan avgöras i domstol. Förelägganden är möjligt i MKB domstolsärenden finns det emellertid inga särskilda regler som gäller för sådana förfaranden jämfört med de allmänna bestämmelserna för förelägganden. Villkor som ska uppfyllas är de som anges under punkt X nedan.

Materiella IPPC beslut ha formen av ett tillstånd som kallas gemensamma miljömässiga driftstillstånd (Egységes környezethasználati engedély). Dessa kan överklagas i första instans och andra instans beslut kan prövas av domstolen. I sådana fall ges till de projektansvariga, de företag som upprättar IPPC dokumentation, varje individ vars rättigheter och legitima intressen skadas (med en fast egendom eller registrerade rättigheter som rör en fastighet i det område som kommer att påverkas av den planerade utvecklingen) och alla registrerade icke-statliga miljöorganisationer som är aktiva i islagsområdet. Det finns ett praktiskt behov, men inte skyldighet att anlita externa experter i domstolsförfarandet, eftersom domaren inte kan fatta beslut i komplicerade frågor som huruvida IPPC-direktivet resultat. Domstolarna prövar både den formella och den materiella lagenligheten av de enskilda miljörelaterade driftstillstånd, dvs. om den sektoriella miljölagstiftningen samt förvaltningsprocessrättsliga lagstiftning respekterades under det administrativa förfarandet (IPPC-direktivet). Domstolarna också se bortom IPPC beslut och kontrollera material och tekniska undersökningar och beräkningar av IPPC dokumentation.

Det är inte nödvändigt att delta i IPPC:s förfarande för att ha rättslig status inför domstolen inom ramen för de fallen är det emellertid nödvändigt att uppfylla det krav på status och till administrativa rättsmedel innan de väcker talan. Det är dock inte nödvändigt att den enhet som lämnar in en stämningensansökan vara densamma som uttömt de administrativa rättsmedlen. Det enda villkoret är att andra instans IPPC beslut endast kan avgöras i domstol. Förelägganden är möjligt inom ramen för rättsfall, men det finns inga särskilda regler som gäller för sådana förfaranden jämfört med de allmänna bestämmelserna för förelägganden. Villkor som ska uppfyllas är desamma som i MKB domstolsärenden.

V. Rättslig prövning vid åtgärd eller underlåtelse

Det finns en rad möjligheter att framföra skadeståndskrav direkt i domstol mot enskilda eller juridiska personer. För det första, om svaranden har gjort att sökanden regelbundet kan en köpare begära kompensation för förlusten av privaträtten. Som en del av detta, att sökanden skulle kunna skadas kan yrka att domstolen ska förplikta svaranden att förebygga skador. Om svaranden är en farlig (veszélyes üzem) eller bedriver en farlig verksamhet (vilket är varje verksamhet som innebär att miljön är en resurs eller som

ett mål för utsläpp) ska bevisbördan flyttas över till svaranden och denne måste bevisa att skadan berodde på en omöjliga att förhindra yttre faktor (objektivt eller strikt ansvar). För det andra är direkta skador kan vara störande fordringar (birtokvédelmi kereset) om svaranden stör sökanden med miljöpåverkan, t.ex. ångor, buller och andra störningar. Detta alternativ används ofta i en stadsdel där káranden och svaranden bor i närheten. För det tredje, personlig integritet (személyiségvédelmi kereset) kan lämnas in mot dem som skadar integritet, inklusive hälsa, välbefinnande, rätten till liv och rätten till bostad. Slutligen miljöskyddslagen och naturskyddslagen både innehåller en rättslig möjlighet för miljö- och naturskydd icke-statliga organisationer rätt att väcka talan mot förorenare eller sådana som skadar naturvärden. Sådana fall ska prövas i domstol och regelbundna privaträttsliga personer kan göra anspråk på att domstolen ska förplikta svaranden att stoppa föroreningar eller skador på miljön och vidta förebyggande åtgärder i syfte att undvika föroreningar eller skador.

Anspråk riktade mot statliga organ kan lämnas in på två olika fall:

- om det statliga organ är den som förorenar ska samma regler tillämpas på dem som regelbundet förorenare
- om det administrativa organets beslutsförfarande var felaktig (antingen formellt eller i sak) och felet når upp till en viss tröskel (extra, ett effektivt eller mycket oäktsamma) inte är möjligt att ansöka om ersättning från den statliga administrativa organ som de som har lidit skada av detta

I miljöansvarsfrågor är, den behöriga myndighet som utsetts av Ungern är den regionala miljö-, naturvårds- och vattenhanteringsinspektion (Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi felügyelőség). En begäran om miljöansvar kan lämnas in vid dessa organ med hjälp av regelbundna kommunikationskanaler, till exempel via post, e-post, telefon, fax eller personlig inställelse under kontorstid på Helpdesk för byrån. En sådan begäran om åtgärder måste överensstamma med den vanliga krav på en sådan begäran, t.ex. måste innehålla namn och adress, initiativtagare, en beskrivning av frågan och en konkret handlingsplan. Icke-statliga miljöorganisationer kan också lämna in en sådan begäran efter denna rätt genom lagen om miljöskydd. Domstolsprövning av beslut som fattats av Naturvårdsverket i miljöansvarsfrågor varierar beroende på vilken typ av beslut. Om beslut fattas om miljöansvar, reglerna för domstolsprövning är desamma som vid regelbundna administrativa beslut, på grund av att miljöbyrån måste fatta ett formellt beslut i sådana frågor, och även fall som inte har några särskilda handläggningsregler. Om beslutet av Europeiska miljöbyrån är i själva verket ett svar på en begäran, inte finns någon domstolsprövning att tillgå. Ett sådant beslut är snarare svar på framställningar. Det senare kännetecknas av miljöskyddslagen och miljöorganen som endast klagomål från allmänheten. Och eftersom det inte är nödvändigt att lägga fram formella administrativa beslut på medborgarnas klagomål inte finns något beslut som kan fattas av domstolen. Miljöansvar är huvudsakligen genomförs av statsförvaltningen, som använder sin befogenhet att fatta administrativa beslut i ansvarsfrågor. Privata företag kan göra gällande ansvar för allvarliga begränsningar. Det är bara tillgänglig för icke-statliga miljöorganisationer och icke-statliga organisationer kan väcka talan mot förorenare eller sådana som skadar naturvärden. Sådana fall ska prövas i domstol och regelbundna privaträttsliga personer kan göra anspråk på att domstolen ska förplikta svaranden att stoppa föroreningar eller skador på miljön och vidta förebyggande åtgärder i syfte att undvika föroreningar eller skador.

VI. Andra former för tillgång till rättslig prövning

Om det finns ett miljöproblem, det finns andra rättsmedel än talan förvaltningsorgan och rättsliga åtgärder som inletts vid domstolarna. En del av dessa åtgärder svarar mot konkreta problem i miljön (t.ex. förorening) medan andra behandlar misstänkta administrativa missförhållanden i miljöfrågor av offentliga myndigheter. Dessa är följande:

- Åklagarmyndigheten (ügyész): Åklagare har två typer av befogenheter som de svarar mot två typer av problem: föroreningar och misshushållning. När det gäller nedsmutsning till åklagaren är behörig enligt miljöskyddslagen för att inleda en process mot en förorenare för att stoppa verksamheten eller förorenaren ska betala ersättning. Enligt civilprocesslagen kan åklagarmyndigheten inleder en rättegång om de som annars har rätt inte kan hävda sina rättigheter, utom när utövandet av rättigheter kräver personliga verkställighetsåtgärder. När det gäller administrativa missförhållanden, åklagarmyndigheten omfattas av dess behörighet av skyddet av allmänintresset kan uppmana (felhívás) en offentlig myndighet inte uttalat sig mot det slutliga beslut som revisionsrätten anser vara rättsstridiga. Begäran måste göras inom ett år och mottagaren av denna ansökningsomgång är den högsta myndigheten inom den beslutsfattande organ. Om uppmaningen inte åklagaren kan inleda en process mot det olagliga beslutet.
- ombudsmannen (Alapvető Jogok Biztosa): Ombudsmannen kan utreda handlingar eller underlåtelser från de offentliga myndigheternas sida och i det senare fallet skada eller utgör ett hot mot medborgarnas grundläggande rättigheter kan vidta lämpliga åtgärder. Följande åtgärder kan komma i fråga: utfärda en rekommendation till den högsta myndighet som utreds, inleda en process på åklagaren inleda ett förfarande vid den nationella tillsynsmyndigheten för dataskydd och informationsfrihet, inleda ett förfarande vid författningsdomstolen, eller en sakkunnig i domstolsärenden i miljöfrågor.
- biträdande ombudsman för framtida generationer (Alapvető Jogok védelmét biztosának en Jövő nemzedékek ellátó érdekeinek helyettese): Denna ståndpunkt har tidigare miljöombudsmannen oberoende ställning. från den 1 januari 2012

gäller ett av en vice ordförande. Den ställföreträdande ombudsmannen: övervaka efterlevnaden av framtida generationers intressen, regelbundet informera ombudsmannen om sina intryck, uppmanar ombudsmannen uppmärksam på risken för olaglighet som påverkar en större grupp människor inleda en undersökning av ombudsmannen, delta i undersökningarna och föreslå ett förfarande vid författningsdomstolen.

- Nationella bestämmelser om dataskydd och informationsfrihet (Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság): Den myndighet som tar emot klagomål i fråga om informationsfrihet "Freedom of Information" olagligen ansökningar avslögs. Övervakningsmyndigheten om klagomålet är underbyggt kan det angripna organet avslår begäran att rätta till rättsstridighet. Om detta misslyckas, kan övervakningsmyndigheten inleda en process mot den berörda organ.
- OECD:s nationella kontaktpunkt: Om ett multinationellt företag har orsakat ett miljöproblem, finns det en möjlighet att tillämpa OECD:s riktlinjer för multinationella företag som även har ett antal miljökrav. I detta fall kan ett klagomål lämnas in vid den ungerska nationella kontaktpunkt inom avdelningen för internationella frågor och EU-frågor vid ministeriet för nationell ekonomi (nemzetgazdasági Minisztérium). Kontaktpunkten kommer att sammanföra de berörda parterna och försöka nå en överenskommelse och avsluta ärendet med ett uttalande.

Privata åtal finns bara i mycket begränsade fall och i samband med brott som begåtts mot personer och miljön. En sådan fråga kan emellertid ha betydelse för miljön. Det är förtal (Defamation). I de fall avgiften utgörs av fysiska personer som är brottsoffer eller skadats av förtal (Defamation). Sådana ärenden kan ge miljömässig betydelse om de vidtas mot miljöaktivisterna eller icke-statliga organisationer som en del av en strategisk process mot slapp (allmänhetens deltagande).

I fall av administrativa missförhållanden (administrativa olämpliga förvaltningsåtgärder, passivitet eller underlåtenhet att vidta åtgärder) finns det en rad möjligheter, t.ex. följande:

- Klagomål till ombudsmannen, se ovan.
- anmälan till allmänna åklagaren, se ovan.
- klagomål till den nationella tillsynsmyndigheten för dataskydd och informationsfrihet, se ovan.
- I fråga om administrativ tystnad, den överordnade myndigheten uppmanar de beslutsfattande organ att vidta åtgärder med anledning av en framställning som lämnats in av en part i målet. Om den överordnade myndigheten inte kvarstår, kan utse en annan myndighet med samma behörighet för att fatta ett korrekt beslut. om uppmaningen från åklagaren till slutet av beslut har inte gett något resultat, kan väcka talan vid domstolen

VII. Partsbehörighet

Part	Administrativt förfarande	Rättsligt förfarande
Enskilda personer	Personer vars rättigheter eller legitima intressen påverkas av det fall som har partsbehörighet. Om den lag som reglerar dessa är de personer som äger en fastighet i det område som kommer att påverkas av en verksamhet eller anläggning eller vars rättigheter avseende en sådan fast egendom registreras officiellt.	Vem som helst kan ha talerätt i ett rättsligt förfarande som kan ha rättigheter och skyldigheter. Detta är dock endast att få talerätt. De har partsbehörighet vars rättigheter eller legitima intressen påverkas. Detta kan styrkas exempelvis genom bevis för att personen har deltagit i det administrativa förfarande som föregår domstolsförfarandet i ett ärende.
Icke-statliga organisationer	Lagstiftning kan ge talerätt för icke-statliga organisationer vars verksamhet syftar till att skydda en grundläggande rättighet eller främjandet av allmänhetens intresse. Icke-statliga miljöorganisationer har partsbehörighet i administrativa förfaranden vid verksamhet i det område som kommer att påverkas av en verksamhet eller anläggning.	Icke-statliga organisationer har talerätt i miljömål i två olika omständigheter. a) i förfaranden som inleds mot administrativa beslut, de icke-statliga miljöorganisationer har partsbehörighet som bedriver verksamhet i det område som kommer att påverkas av en verksamhet eller anläggning. b) icke-statliga miljöorganisationer kan inleda en process mot förorenare och yrka att domstolen ska förordna om upphörande av verksamheten eller införandet av förebyggande åtgärder genom förorenaren.

Övriga juridiska personer	Andra juridiska personer eller organisationer som inte utgör juridiska personer har talerätt om sina rättigheter eller legitima intressen påverkas av ärendet.	Andra juridiska personer eller organisationer som inte utgör juridiska personer har talerätt om sina rättigheter eller legitima intressen påverkas av ärendet.
Tillfälliga arbetsgrupper	Ad hoc, som inte har någon rättslig ställning.	Ad hoc, som inte har någon rättslig ställning.
Utländska icke-statliga organisationer	I allmänhet, eftersom utländska icke-statliga organisationer som inte är verksamma på Ungerns territorium, och de har ingen rättslig behörighet i sådana förfaranden där annat icke-statliga organisationer registrerade i Ungern har. Under särskilda omständigheter, t.ex. på grundval av ömsesidighet har ingått med andra länder eller i miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang, utländska icke-statliga organisationer kan göra gällande rättigheter.	I allmänhet, eftersom utländska icke-statliga organisationer som inte är verksamma på Ungerns territorium, och de har ingen rättslig behörighet i sådana förfaranden där annat icke-statliga organisationer registrerade i Ungern har. Under särskilda omständigheter, t.ex. på grundval av ömsesidighet har ingått med andra länder eller i miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang, utländska icke-statliga organisationer kan göra gällande rättigheter.
Övriga	De organ vars uppgifter påverkas av ärendet, men inte har deltagit i beslutsfattandet i ärendet, kan ges rättslig ställning.	De organ vars uppgifter påverkas av ärendet, men inte har deltagit i beslutsfattandet i ärendet, kan ges rättslig ställning.

Det finns inga väsentliga skillnader i enskilda förfaranden för den sektoriella miljölagstiftningen. MKB-direktivet och IPPC-direktivet processer är i regel mer öppen eftersom alla är med rättslig ställning som bor eller vistas i det område som kommer att påverkas av de planerade eller driftsställena/verksamhet. I vägbyggen och förfaranden med anknytning till atomenergi, enskildas rättsliga ställning är mer begränsad. Som nämnts ovan har de icke-statliga organisationerna privilegierad partsbehörighet i administrativa förfaranden, som kännetecknas av högsta domstolen som den regionala miljöbyrån är beslutande myndighet eller ett medbeslutandeförfarande. Utländska medborgare och icke-statliga organisationer har en särskild rättslig ordning som följer av Esbokonventionen i gränsöverskridande fall. Detta garanterar att de personer som berörs av en planerad verksamhet i ett annat land har samma rättsliga ställning som de som berörs i Ungern.

Det finns ingen allmän talerätt (actio popularis) i Ungern, dvs. en möjlighet att vem som helst kan gå till domstol mot ett administrativt beslut eller en annan persons handling eller underlåtenhet utan ett berättigat intresse har uppgett. Tidigare fanns en allmän talerätt (actio popularis) finns en normativ akt vid författningsdomstolen. Sedan 2012 har 1 (ikraftträdandet av Ungerns nya konstitution) är detta endast användas i fall då den person som berörs av genomförandet av en norm.

Andra institutioner och organ är också rättslig status enligt följande:

- Ombudsmannen: Ombudsmannen kan vara en sakkunnig i domstolsärenden i miljöfrågor
- Åklagare: Åklagaren är behörig enligt miljöskyddslagen för att inleda en process mot en förorenare för att stoppa verksamheten eller förorenaren ska betala ersättning. Enligt civilprocesslagen kan åklagarmyndigheten inleder en rättegång om de som annars har rätt inte kan hävda sina rättigheter, utom när utövandet av rättigheter kräver personliga verkställighetsåtgärder
- Nationella bestämmelser om dataskydd och informationsfrihet myndighet: myndigheten har rätt att väcka talan mot företag som inte tillhandahåller information av allmänt intresse rättsstridigt och vägran att agera i överensstämmelse med föregående uppmaning riktades till myndigheten

Miljökonsekvensbedömnings- och IPPC-regler om talerätt för enskilda och icke-statliga organisationer samt tillgång till rättslig prövning endast om förfarandet är en miljökonsekvensbedömning eller en tillståndsgivning. I allmänhet för miljöfrågor (t.ex. luftkvalitet utsläppsgränsvärden, om gränsvärden för buller, avfallshantering osv.) den allmänna villkor gälla, dvs. som anges i ovan nämnda matris.

VIII. Rättsligt ombud

Advokaternas roll är att de enskilda och juridiska personer vid genomförandet av deras rättigheter. De är en del av ett större system vars komponenter (åklagare, domare etc.) främja rättsstatsprincipen. Jurister kan bli advokater som har tillstånd att företräda klienter på kontraktbasis eller jurister som är anställda vid statliga organ. Jurister som är anställda vid de statliga administrativa organ eller ministeriet för landsbygdsutveckling (de facto miljöministeriet i Ungern), tillämplig miljölagstiftning dagligen. Deras antal är mellan 50 och 100 i Ungern. Privata biträden som företräder enskilda eller företag måste tillämpa miljölagstiftning när liv eller drift av sådana enheter respektive så kräver. Deras antal är omöjliga att förutse. Allmänintresset miljöadvokater företräda klienter mot förorenare för miljöansvar eller mot statsförvaltningen för att förhindra potentiellt miljöskadliga utveckling. Deras antal är mellan 5 och 10 i Ungern. Rättegångsombud är inte obligatoriska i de flesta av de rättsliga förfaranden och i domstol). De få undantagen där ett juridiskt ombud är obligatoriskt finns följande:

- överklaganden vid regionala domstolar
- sanktionsförfaranden finns tillgängliga vid högsta domstolen
- Något förfarande vid landets domstolar, utom i de fall den ekonomiska värde inte överstiger 100 000 EUR, om ersättning för administrativa missförhållanden, medier och press för personlig integritet, skydd och domstolsärenden

Det finns ett antal advokater som är specialiserade på miljöfrågor, men i olika utsträckning. Endast ett fåtal stora advokatbyråer tillkännage att dess portfölj omfattar miljöretten och dessa är vanligen de största i landet. Vissa jurister arbeta för företag vars verksamhet omfattar genomförandet av miljölagstiftningen regelbundet, dock inte kända. Ett fåtal jurister påstås om att de är experter på miljörett (t.ex. med högt uppsatta miljömål, såsom den i vilken svaranden har företaget kan leda till utsläpp av rött slam 2010), men detta förefaller vara en enstaka åtgärd inte stöds av den allmänna utformningen av sådana advokater. Slutligen finns det ett fåtal icke-statliga organisationer som är specialiserade på miljörett, antingen genom att använda sina egna advokater i miljömål (3–4 icke-statliga organisationer) eller genom att personal som tillhandahåller juridisk hjälp i allmänhetens intresse miljömål (1–2).

Det finns ett antal databaser att hjälpa människor att hitta miljöadvokater. I ekonomiska frågor, t.ex. tillståndsansökan, klagomål mot en miljöstraffavgift osv. Det finns ett antal internetbaserade databaser som möjliggör sökning specialiseringen av tillgängliga licensierade advokater för hela landet. Detta kan kompletteras genom att söka temaside framträdande juridiska webbplatser där miljöadvokater kan sökas. När det gäller allmänintresset, miljöadvokater kan sökas antingen direkt via Internet eller kan beställas icke-statliga miljöorganisationer. De senare är klart medvetna om att det finns och kontaktuppgifter för det allmänna samhällsintresset miljölagstiftning kontor. Vad slutligen gäller söker rättshjälp, rättsligt bistånd av ministeriet för offentlig förvaltning och rättsliga frågor har en webbplats där databasen över offentliga försvarare och rättshjälp icke-statliga organisationer kan söka, men detta underlättas inte av en funktion för sökning av specialisering.

IX. Bevis

Miljöärenden inför domstolen inte omfattas av en annan förordning än vanliga civilrättsliga eller förvaltningsrättsliga ärenden. Det innebär att det enligt de förfaranderegler som måste bevisa att bevisa något som är intresserade. Det är oftast käranden. I Ungern finns det ett system med fri bevisning, dvs. inga bevis har en förutbestämd alkoholhalt och alla former av bevis (vittnesmål, expertutlåtanden, besök på plats, av dokument, föremål) kan visa att en ståndpunkt i ett domstolsförfarande. Dock i fall det mest övertygande är ett expertutlåtande.

I linje med regeln om fri bevisning, ingen bevisning har ett på förhand fastställt värde, dvs. något argument som kan bevisas med alla former av bevisning om så är lämpligt. Domstolen är inte bunden av någon form av bevisning utan måste acceptera de faktiska konstateranden som gjorts inom den s.k. offentliga handlingar (közokirat) som utfärdats av myndigheter inom deras behörighetsområde. Domstolen är fri tillsammans med övrig bevisning att utvärdera bevis. Om ett expertutlåtande är oklart, ofullständigt eller motsägelsefullt i sig, eller med ett annat sakkunnigutlåtande, det ursprungliga yttrandet måste klargöras av värderingsmannen utan domstolen kan också utse en ny expert. Parter i ett domstolsförfarande har rätt att införa nya bevis, men de är bundna av några få grundregler:

- Bevisen ska kunna införas i tid, vilket innebär att det inte kan leda till att det förfarande som på ett orimligt sätt
- Förstainstansrätten är skyldig att avvisa bevisning om den erbjuds till omotiverade dröjsmål eller mot reglerna för god vilja rättstvister
- kostnader för bevisning måste bäras av dem som bevis i ett senare skede inleda den slutliga inverkan av kostnaderna kan ändras (principen om att förloraren betalar

Domstolen vanligen inte inleda något bevis, eftersom domstolen har till uppgift att avgöra en tvist och att inte avslöja den ultimata sanningen. Domstolen har emellertid vid ett målinriktat för att informera berörda parter om vilken del av sin argumentation saknar fortfarande tillräcklig bevisning. Dessutom har domstolen i undantagsfall kan lägga fram bevisning i förvaltningsmål, t.ex. när de förvaltningsbeslut är ogiltigt, till stöd för detta konstaterande.

En expert måste involveras i förfarandet för bevis om det finns behov av särskilda kunskaper inom alla ämnen av betydelse att domaren inte innehar (det andra problemet). I detta fall får parterna begära att domstolen ska ge en rättslig expert som är registrerade vid ministeriet för offentlig förvaltning och rättvisa om en förteckning över experter som kan ge ett expertutlåtande. Om inga sådana finns, har den nödvändiga kunskapen kan få i uppdrag av domstolen. Parterna kan också ge experter och privata expertutlåtanden till domstolen emellertid deras vikt i beslutsfattandet är något lägre än det officiellt utsedda rättsligt expertutlåtande. Senaste rättspraxis från högsta domstolen emellertid erkänt att sådana privata expertutlåtanden inte endast uttryck för parternas synpunkter, men en del av bevisningen.

Expertutlåtanden (både privat och officiellt uppdrag är inte bindande för domstolen på ett sådant sätt att domstolen kan avvika från dem. Dock sin övertalningsförmåga beror på deras karaktär och väldokumenterade avleds från iakttagelser som revisionsrätten måste vara motiverade, antingen på grundval av klarlagda fakta eller andra expertutlåtanden. Domstolen annars riskerar ogiltigförklaringen av domen av högsta domstolen för att inte ha gjort en korrekt process där.

X. förbuds förelägganden

Om ett administrativt beslut som överklagas. Överklagandet har suspensiv verkan och de rättigheter som föreskrivs i beslutet kan utövas. Första instans beslutsfattande organ kan emellertid förklara beslutet verkställbart omedelbart om det är nödvändigt för att förhindra eller avhjälpa en livshotande eller allvarliga skador om nationell säkerhet, försvaret och allmän ordning så kräver, eller ytterligare lagstiftning gör det möjligt för bland annat miljö, naturskydd, skydd av folkhälsan, historiska monument eller markskydd osv. skäl. Inledde en process mot ett slutligt administrativt beslut inte har automatisk suspensiv verkan i förslaget eller i efterhand under domstolsförfarandet kan ansökan lämnas in till domstolen om uppskov med verkställigheten av den omtvistade administrativa beslutet. Efter att ha mottagit begäran måste domstolen fatta beslut om suspension inom 8 dagar. Kriterier som ska beaktas vid beslutsfattandet är följande: kan den ursprungliga situationen återställs att utelämna uppskov gör mer skada än upphävandet skulle.

En begäran om föreläggande inte kan ges in förrän de viktigaste begäran (kereset) men endast tillsammans med den eller därefter. Föreläggande kan beviljas om det behövs för att förhindra en skada, som direkt hotar upprätthållandet av en situation som gav upphov till en tvist, skyddet av rättigheterna för käranden, och den skada som uppkommit till följd av åtgärden inte överstiger de fördelar som uppnåtts genom föreläggandet. Domstolen kan meddela ett föreläggande kräva ett cross-undertaking i skadestånd. Domstolen har i ett påskyndat förfarande för att besluta om förelägganden. Domstolens beslut om förelägganden kan överklagas.

XI. Rättegångskostnader

För att inleda ett rättsligt förfarande, måste sökanden betala den skatt eller tull (illeték). Senare under förfarandet kostnaderna för bevisning till domstolen (i) i de inledande bevisningen. Om ett vittne måste resa till en muntlig förhandling, som inledde sin utfrågning bära rättegångskostnaderna och betala in den till vittnet. Även detta överklagande måste betala skatt (appellationsdomstolen fellebbezési illeték). Under domstolsförfarandet, varje part är ansvarig för sina egna advokatkostnader. Slutligen, efter det att den förlorande parten måste betala de kostnader som betalas av den vinnande parten.

En ordinarie domstol skatt mot ett administrativt beslut är 100 EUR. I privaträttsliga mål domstolen skatt beror på den s.k. penningvärde, t.ex. det skadeståndsbeloppet från svaranden. Domstolen är 6 % men detta värde av minst 50 EUR och högst 5 000 EUR. Eftersom det inte finns någon talan i förvaltningsmål, det finns ingen domstol skatt ska betalas i sådana fall. I privaträttsliga mål, ett överklagande är 8 % av värdet, men minst 50 EUR och högst 8 350 EUR. Om en begäran om extraordinärt rättsmedel ska lämnas, dess domstol är 10 %, men minst 165 EUR och högst 11 670 EUR.

I miljömål, andra kostnadskategorierna kan variera mellan ytterligheterna enligt följande, vilket är en uppskattning som grundar sig på fast praxis:

- Kostnader för resor för vittnen: 10–50
- Ersättning till vittnen för förlorad inkomst/inkomst: 50–100
- kostnader för innehav av ett besök av domstolen: EJ TILLÄMPLIGT

- Sakkunniga: fastigheter utvärdering i skadeståndsmål: 200–1000. Health Report i person skydd: 200–800. på luftkvalitet och buller i miljön: 1000–4000. på naturskydd övervakning 4000–8000. behandlingen omfattande material, t.ex. en miljökonsekvensbeskrivning környezeti hatástanulmány): 1000–2000
- Advokatarvoden är beroende av en överenskommelse mellan parterna, med hjälp av marknadspriser, men det kan variera mellan 40 EUR för en timmes arbete till 200 EUR, men kan också tillämpa resultatberoende advokatarvoden metod där 15–40 % av det godtagbara beloppet har förvärvats

En begäran om föreläggande är gratis, men domstolen kan försvåra tillhandahållandet av föreläggandet beroende av betalningen av en cross-undertaking i skadestånd. Detta belopp, som särskilt uppmärksammade miljöfrågor t.ex. storskaliga infrastrukturprojekt "EIA fall – uppgå till 4 000 EUR per dag.

Hur kostnaderna för en tvist måste fastställas i dom. Den tappande parten måste åläggas att betala den vinnande partens kostnader, med vissa undantag, t.ex.:

- Om svaranden inte har givit upphov till förfarandet vid den första förhandlingen medgett och dennes befogenheter, kostnaderna bäras av den sökande
- Parterna i förfarandet utan framgång, utan onödigt dröjsmål eller saknas tidsfrister eller orsakar onödiga kostnader som annars måste bära sådana kostnader
- Om en person lämnar in en rättegång trots en överenskommelse, som uppnåtts genom ett medlingsförfarande kan förpliktas att ersätta oavsett dennes framgång i mål
- Vid delvis vinner målet, kan domstolen fastställer fördelningen av kostnader i proportion till förhållandet vinst/förlust av en part
- Om detta förhållande är i stort sett även kan domstolen besluta att vardera parten ska bära sina rättegångskostnader
- Om det finns en amicus curiae i fråga och dess vinster och kostnader ska bäras av den förlorande parten, men om de förlorar sin del enbart de kostnader måste bäras av amicus Curie som uppstod till följd av sitt deltagande i förfarandet

XII. Mekanismer för ekonomiskt stöd

Det finns två huvudsakliga typer av avgiftsbefrielser eller familjebidrag: De som inte kräver ett beslut från domstolen och dem som gör det. Inom de domstolsbeslut som inte kräver några allowanced beror på vilken typ av fall och på vilken typ av sökande.

När det gäller gratis utsläppsrätter enligt lag för typfall finns ett antal förfaranden som kan inledas utan att ha betalat en skatt utan endast en typ har relevans för miljön: ärenden för att se till att informationsfriheten. Andra typer av fall inte behöver betalas innan domstolen, endast den tappande parten i fråga måste betala den skatt som senare. Dessa typer av fall som kan ha betydelse för miljön är

- Ersättning om den person som lidit skada personens liv, integritet och hälsa hotas
- personlighetsskyddet skyddsåtgärder
- skadeståndsanspråk mot myndigheter
- Förvaltningsmål mot administrativa beslut

Slutligen finns det fall där man inte i förväg, utan endast att kostnaderna för förfarandet (költségfeljegyzési jog). Sådana fall som påverkar miljön är det fall som gäller ersättning för skador som orsakats av gruvidrift. Även andra rättsfall där kostnaderna för bevisning som svaranden inlett administrativa organ omfattas av denna ersättning.

Vissa typer av sökande som är befriade från att betala skatt, bland annat har den ungerska staten, kommuner, icke-statliga organisationer (föreningar och stiftelser som inte realiserad inkomst under föregående år av ekonomisk verksamhet), icke-vinstdrivande företag och EU och dess institutioner.

Domstolen genom beslut kan bevilja fyra typer av kostnader:

- tillstånd för efterföljande betalning av skatt om att förlora målet (illetékeljegyzési jog): Detta gäller om den domstolen skulle innebära en oproportionerlig börda med hänsyn till hans/hennes tillgångar och inkomster, särskilt om domstolen ska betala överskrider 25 % av hans årliga inkomst per capita innan beskattar inkomster
- tillstånd för efterföljande betalning av kostnaderna för förfarandet (költségfeljegyzési jog)
- Fullständig befrielse från att betala kostnaderna för förfarandet med undantag för kostnaderna för den andra parten i händelse av frånträdande költségmentesség (villkor)

- Partiell befrielse från att betala en del av kostnaderna för förfarandet med undantag för kostnaderna för den andra parten i händelse av frånträdande (részleges költségmentesség)

Dessa 3 typer av utsläppsrätter har villkoren fastställts i detalj, med beaktande av tillgångar samt inkomstsituationen för detta ansöker om det.

Rättshjälp finns att tillgå i miljöfrågor finns det dock ingen specifik rättshjälp i sådana fall. Fysiska personer samt icke-statliga organisationer kan komma i åtnjutande av rättshjälp har följande två typer: rättshjälp utanför och inom ramen för ett rättsligt förfarande. Civil- och straffrättsliga förfaranden samt utomrättslig juridisk rådgivning och hjälp med utarbetande av dokument är berättigad till rättshjälp, utom juridisk rådgivning till inrättandet av en icke-statlig organisation.

Utanför ett rättsligt förfarande som en stödmottagare kan få juridisk rådgivning, hjälp med utarbetande av dokument och hjälp till utredningsmaterialet. Inom ramen för ett rättsligt förfarande som en stödmottagare kan få juridiskt biträde i ärendet. Villkor för att få tillgång till rättsligt bistånd är att Sökandens nettoinkomst per månad inte överstiger beloppet för minimipension (den så kallade mindenkori nyugdíj legkisebb öregségi összege = nyugdíjminimum) och att han saknar tillgångar. Icke-statliga organisationer som allmänintresset (közhasznú) kan få rättshjälp i straffrättsliga förfaranden som inletts för att skydda allmänintresset efter uttryckligt rätt enligt lag (mål mot förening inleddes vid miljöskyddslagen har sådana förfaranden).

Rättshjälp täcker främst kostnaderna för ett rättsbiträde i ärendet eller kostnader för juridiska rådgivare om rättslig hjälp behövs, men inget rättsligt förfarande har inletts. Även om juridisk representation i domstol omfattas fullt ut av rättshjälp, vid juridisk rådgivning utanför domstol innebär att antalet arbetstimmar för en jurist som ska spenderas på frågan begränsas genom beslut av den behöriga rättsliga myndigheten.

Organisationer som tillhandahåller rättshjälp ska registreras vid den rättsliga hjälpen, göra ett tjänsteavtal med byrån om sina roller och ansvarsområden. Följande kan ansöka om registrering som tillhandahåller rättshjälp:

- advokater
- statsadvokatens kontor
- Advokater från andra EU-länder som arbetar permanent i Ungern
- Icke-statliga organisationer som arbetar med mänskliga rättigheter eller grundläggande skydd
- etniska minoriteter självstyrande organ
- De universitet som tillhandahåller juridisk utbildning

Rättshjälp (t.ex. en icke-statlig organisation) kan ansöka om registrering om den har ett kontorsutrymme som lämpar sig för kunder och har ingått ett tjänsteavtal med en advokat som gjorts under en begränsad period som gör det möjligt för juridiska avdelningen att ge fullmakter vägnar och efter instruktion från den rättsliga Air organisation. Det är mycket sällsynt att ärenden där rättshjälp. För det första beror på att endast miljöfall i domstolsförfarandet kan få rättshjälp, och många miljöfrågor fattas på administrativ nivå, inte medför en rättsprocess. För det andra finns det inte många offentliga försvarare eller rättshjälp organisationer (icke-statliga organisationer, universitet etc.) som är specialiserade på miljölagstiftning. För det tredje är denna möjlighet inte är allmänt känt för den civila sektorn antingen.

Det är möjligt att ansöka om kostnadsfritt rättsligt bistånd från advokatbyråer eftersom fler och fler sådana företag deltar i denna typ av verksamhet i Ungern främst på initiativ av pilnet (tidigare kallat PILI). De advokatbyråer som specialiserat sig på miljöområdet inte erbjuder juridisk rådgivning.

Det finns inga miljömässiga rättskliniker i Ungern, Freedom of Information endast en juridisk rådgivningsbyrå för driften och samordningen av nätverket Open Society Justice Initiative. I detta nätverk, finns det några icke-statliga organisationer som erbjuder juridisk utbildning i klinisk miljö eller om informationsfrihet, såsom Emla (miljö) och Energia Klub (energirelaterade miljöfrågor). För närvarande inte är tillgängliga för allmänheten utan tjänar endast studenter vid ELTE juridiska fakulteten vid universitetet i syfte att berika sina fritidsaktiviteter.

Det finns ett fåtal allmännyttiga miljölagstiftning, framför allt organisationerna i Ungern Emla och Reflex, samtidigt som allmänintresset miljöadvokater arbete för icke-statliga organisationer såsom LMCS eller nimfea. Dessa organisationer och experter som är tillgängliga för allmänheten och tillämpa sina egna principer när det gäller att tillhandahålla kostnadsfri rättshjälp till låg kostnad i miljöfrågor. Deras kontaktuppgifter hittar du på nätet samt tillgång till icke-statliga miljöskyddsorganisationer.

Xiii.timeliness

Administrativa organ är skyldiga enligt förvaltningslagen att fatta ett beslut inom 30 dagar från mottagandet av begäran. I de fall då beslutet är nödvändiga för att förhindra en livshotande eller en mycket skadlig situation beslutet måste göras i ett påskyndat

förfarande. Chefen för den administrativa myndigheten kan förlänga förfarandet före utgången av den första 30-dagarsperioden med ytterligare 30 dagar. Om myndigheten inte följer de tidsfrister, ska den betala tillbaka till sökanden avslås, och om denna frist är dubbelt så lång som den lagstadgade fristen för att fatta ett beslut, att sökanden är dubbel avslås.

Domstolen ska pröva de inlämnade handlingarna inom 30 dagar och vidta lämpliga åtgärder, t.ex. för sökanden att komplettera sin argumentation. Detta gäller också förslagen från processer. Inom samma 30 dagar även vid den första förhandlingen måste fastställas, underrätta parterna minst 15 dagar före den dagen. Den första förhandlingen ska hållas inom 4 månader från ankomsten av det förslag till domstolen men senast inom 9 månader. Efter utfrågningarna bör äga rum inom 4 månader efter den föregående prövning. För de deklarerationer som ska lämnas av parterna kan domstolen fastställa tidsfrister som vanligen 15 dagar. Domstolarna är skyldiga att upprätta ett protokoll från en domstolsförhandling (jegyzőkönyv) omedelbart, eller om förhöret spelades in inom 8 dagar från den dag då utfrågning. De tryckta protokoll måste skickas till parterna inom 15 dagar. Parterna kan gemensamt begära att domstolen åtminstone 8 dagar före en utfrågning att förhandlingen skulle skjutas upp. Om parterna beslutar att stoppa förfarandet ska avslutas efter 6 månader såvida inte någon av parterna inleder ett återupptagande av förfarandet vid domstolen (szünetelés). Överklaganden av förstainstansrättens domar kan lämnas in inom 15 dagar från dagen för avkunnandet av domen till Högsta domstolen, medan en begäran om extraordinära rättsmedel (felülvizsgálati kérelem) kan lämnas in inom 60 dagar från dagen för avkunnandet av domen till Högsta domstolen (Kúria).

En typisk period för miljödomstol mål är följande:

- Förvaltningsmål mot administrativa beslut som fastställts för småskaliga projekt: 1,5–2 år
- Förvaltningsmål mot administrativa beslut om större projekt: 2–5 år
- privaträttsliga mål mot skador eller skador som miljön eller naturen: 2–3 år, 1–2 år sedan 3–5 år
- privaträttsliga mål om ersättning för miljöskador: 1,5–2 år, 1–2 år sedan 2,5–4 år

Det finns ingen lagstadgad tidsfrist för domstolen att avkunna sin dom. Följaktligen finns det inte några påföljder för domstolar i en dom non-timely sätt. Eftersom administrationen av den dömande makten, det nationella rättsväsendet (Országos Bírósági Hivatal) liksom alla cheferna för de domstolar som ska vara ansvariga för att övervaka att de processuella tidsfrister som domstolar.

XIV. Övriga frågor

Miljöpolitiska beslut överklagas i olika stadier, beroende på vilken typ av person som är involverad i fallet. I fråga om enskilda personer, de flesta reagerar i miljön, dvs. de vill delta i sådana förfaranden efter att ett beslut har fattats och utvecklingen på plats väl börjar uppträda. Tvärtom icke-statliga miljöorganisationer som har oberoende personal att övervaka utvecklingen beslutsfattande vanligen involveras redan i det tillstånd av ärenden innan ett slutligt beslut fattas i en fråga. Det finns motstridiga exempel, i synnerhet MKB-direktivet och IPPC-direktivet förfaranden där – till följd av ökad öppenhet, även privatpersoner deltar i förfarandet i god tid.

Allmänheten har inte lämnat någon tydlig och lättfattlig information om tillgång till rättslig prövning i miljösmål i Ungern. Överlag låg medvetenhet om tillgången till rättslig prövning i miljöfrågor eller i allmänhet i befolkningen i Ungern. Detta beror delvis på de mycket låga nivå av kapacitetsuppbyggnadsprogram som förvaltas av staten och att den relativt låga prioritet åt dessa frågor i den offentliga politiken i denna fråga under decennier. Det finns sporadiska upplysningar och endast lite information om Århuskonventionen på offentliga webbplatser och detta inte med praktisk information för allmänheten för att genomföra en verklig möjlighet till rättslig prövning.

Alternativ tvistlösning är tillgängligt i Ungern för att lösa konflikter mellan parterna när det gäller privaträttsliga frågor i form av medling. Medling i Ungern följer sålunda den normala standardprotokoll för medling som internationellt antagna. Experter och berörda parter kan delta i medlingsförfarandet på begäran av eller med samtycke från parterna till medling. Medlingen avslutas genom undertecknandet av ett avtal, om parterna eller en part begär uppsägning eller inom 4 månader räknat från inledandet av förfarandet. Medling är inte obligatoriskt före en rättegång bör dock nämnas i den åtgärd som startar ett mål till domstolen. Från juli 2012 finns en särskild möjlighet till medling som leds av en domstolstjänsteman (bírósági Titkár) på gemensam begäran av parterna. Det finns ingen rättslig möjlighet att få medling mellan enskilda och administrativa myndigheter, medling i förvaltningsrättsliga mål därför inte tillämpas. Dock mellan privata parter (inklusive icke-statliga organisationer) finns möjlighet till medling i miljöfrågor. Det är dock knappast används, vilket kanske beror på bristande medvetenhet om denna rättsliga möjlighet och bristen på förtroende för alternativa tvistlösningsmetoder.

XV. Utländska medborgare

Alaptörvény (grundlag) i Ungern som trädde i kraft den 1 januari 2012 i kapitlet frihet och ansvar innehåller artikel XV.2 att Ungern garanterar grundläggande rättigheter för alla, utan diskriminering på grund av bland annat språk, nationalitet eller ställning i övrigt.

I förvaltningslagen i Ungern (KET), artikel 2 led 1 anges att parterna i det administrativa förfarandet har rätt till likabehandling och deras fall ska avgöras utan större differentiering eller partiskhet. Intressant nog kan vi inte finna några sådana bestämmelser i civilprocesslagen (PP), men domstolarna ska besluta på ett opartiskt sätt. Trots att rättegångsspråket är ungerska, ingen som kan lida skada av att man inte kände till det språk som anges i civilprocesslagen. Alla har rätt att använda sitt eget språk i domstolen förfarandet enligt internationella avtal. Om utövandet av dessa rättigheter så kräver ska involvera och tolk i processen. Om genomförandet av dessa rättigheter garanteras genom internationella avtal förutsätter medverkan av en tolk, dess kostnader är förbetalda och betalas av staten. Annars skulle kostnaderna för tolken höra till de ärenden som ska betalas av den förlorande parten med ovannämnda undantag.

VI. Gränsöverskridande ärenden

Administrativa ärenden som omfattar miljöfrågor i ett annat land regleras av förordningen om miljökonsekvensbedömning i enlighet med Esbokonventionen. Konventionen gör åtskillnad mellan två typer av förfaranden: När ett land är det berörda landet eller om den är ett ursprungsland (miljökonsekvensbeskrivning). Fall då Ungern ett ursprungsland är relevanta här. I sådana fall ska den regionala miljöskyddsbyrån ger sökanden och miljöministeriet, som för sin del ska informera miljöministeriet i det drabbade landet. Det fortsatta förfarandet följer ett förfarande som fastställs av de två länderna finns det dock vissa obligatoriska inslag i detta förfarande:

- om det drabbade landet begär det internationella miljökonsekvensbedömning har
- De sökande måste utarbeta på det språk som talas i det berörda landet eller på engelska the International kapitel och den icke-tekniska sammanfattningen av miljökonsekvensbeskrivningen
- samråd inledas mellan de två länderna
- Synpunkterna kan sändas med det berörda landet samt landets största
- Beslutet av Europeiska miljöbyrån måste sändas till det drabbade landet

Den berörda allmänheten har inga särskilda begrepp tillämpas i gränsöverskridande fall, och även miljöskyddslagen artikel 4.21 anges endast att de personer och organisationer som berörs är de som lever och agerar på islagsområdet. På grundval av detta, samt på den rättsliga karaktären av förvaltningslagen kan man dra slutsatsen att även utländska offentliga har partsbehörighet enligt följande:

- Utländska personer kan påverkas på samma sätt i alla typer av ärenden på samma sätt som ungerska enskilda finns det ingen skillnad mellan parter om bosättning eller hemvist
- Utländska icke-statliga organisationer (NGO) som är registrerade utomlands endast kan ha rättslig status i de fall där internationella avtal och på miljöområdet är det Esbokonventionen. Konventionen garanterar att ursprungslandet måste tillhandahålla en möjlighet för allmänheten i de områden som sannolikt kan påverkas att delta i förfaranden som är likvärdig med den som ges till allmänheten i ursprungslandet. Med andra ord, om en organisation har partsbehörighet i Ungern, då en utländsk icke-statlig organisation har talerätt även om dess verksamhetsområde omfattar det drabbade området icke-ungerska å andra sidan av gränsen,

En gång under domstolsförfarandet, en utländsk person eller organisation har samma processuella rättigheter och lokala medborgare eller lokalt registrerade icke-statliga organisationer, med endast mycket få undantag. T.ex. gratis tvist endast kan beviljas ungerska medborgare, EU-medborgare eller medborgare i tredjeländer som vistas lagligen i EU. Detta exempelvis berövar medborgarna i Serbien och Ukraina av denna möjlighet, och för Kroatien fram till juli 2013. Utländska sökande får åläggas av domstolen på begäran av svaranden att betala ett garantibelopp för att täcka eventuella kostnader för det fall att förlora det.

I förvaltningsmål (dvs. fall där den formella eller materiella giltigheten av ett förvaltningsbeslut ifrågasätts vid en domstol) de ungerska domstolarna har exklusiv behörighet. I civilrättsliga ärenden som har ifrågasatts vid ungerska domstolar territoriell behörighet enligt bestämmelserna i civilprocesslagen. Enligt rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, i fall av kollektiv skada en person skadas kan väckas inte bara i det land där fadern eller modern hade sin hemvist när skadan (inbegripet miljöskador uppkommer eller kan uppkomma i en annan medlemsstat inom EU som kan inträffa i gränsöverskridande miljöskadefall.

Länkar

- Konstitutionen: <http://www.kormany.hu/hu/mo/az-alaptovény>
- Lagar: <http://net.jogtar.hu/>
- Lagstiftare: <http://www.parlament.hu/>

- Statsrådet: <http://www.kormany.hu/hu>
- I fråga om rättsväsendet <http://www.birosag.hu/>
- Åklagare: <http://www.mklu.hu/cgi-bin/index.pl?lang=hu/>
- Ombudsmannen: <http://www.ajbh.hu/>
- Dataskyddsmyndigheten: <http://www.naih.hu/>
- Advokatsamfund: <http://www.magyarugyvedikamara.hu/>
- Rättshjälp: <http://kih.gov.hu/>
- Århuskonventionen: http://civilkontroll.gyor.hu/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=10&Itemid=12
- Icke-statliga organisationer: <http://www.emla.hu/>

översättning

Det här är en maskinöversättning. Ägaren av sidan tar inget som helst ansvar för kvaliteten på den maskinöversatta texten.

Senaste uppdatering: 14/09/2016